

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/24/2022
Identifikačné číslo spisu:	6121254810
Dátum vydania rozhodnutia:	14.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6121254810.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčikovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu Oleksandr Vezhdel, miesto podnikania Kokava nad Rimavicou, Sídliisko Rovienka 1287/12, IČO: 53 353 951, zastúpeného advokátkou JUDr. Bronislavou Garajovou, Poltár, Železničná 291/6, proti žalovanej obchodnej spoločnosti P.M.P. STAVBY, s.r.o., Kokava nad Rimavicou, Komenského 274/3, IČO: 51 142 457, zastúpenej advokátom, JUDr. Michalom Murinom, Nižná, Nová Doba 497, o 2 185 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 12Cb/32/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. marca 2022 sp. zn. 43Cob/4/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 13Cb/32/2021-247 zo dňa 8.11.2021 rozhodol v prvom výroku tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2 185 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 2 185 eur od 28.12.2020 do zaplatenia. Druhým výrokom žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2 185 eur odo dňa 27.12.2020 zamietol. Posledným výrokom rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie za nesporné považoval, že sporové strany dňa 29.9.2020 uzatvorili písomne Zmluvu o dielo č. 01102020, tiež že žalobca fakturoval žalovanému za práce „naviac“, ktoré neboli dojednané uvedenou zmluvou ani písomnými dodatkami ku nej, pričom ich vykonanie, rozsah ani cena neboli podľa súdu prvej inštancie spornými. Žalovaný fakturáciu nenamietal, nárok žalobcu nerozporoval, nakoľko sám voči takejto pohľadávke žalobcu započítal svoju pohľadávku titulom zmluvnej pokuty za omeškanie zhotoviteľa s odovzdaním diela. Žalovaný sa do

omeškania dostal dňom 27.12.2020, nakoľko deň splatnosti faktúry pripadol na sviatok (26.12.2020), žalovaný mohol svoju povinnosť splniť najneskôr nasledujúci pracovný deň, teda 27.12.2020, a teda do omeškania sa dostal až dňom 28.12.2020, preto súd žalobu v časti uplatneného úroku z omeškania za deň 27.12.2020 zamietol.

3. Ohľadom námietky žalovaného týkajúcej sa existencie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty spočívajúcej v omeškaní zhotoviteľa (žalobcu) s odovzdaním diela súd prvej inštancie uviedol, že žalobca síce dielo protokolárne žalovanému neodovzdal, avšak vykonanie diela bolo preukázané z predložených listinných dôkazov a v omeškaní so zhotovením diela, vzhľadom na prevzatie diela subdodávateľom a následne objednávatelom, nebol, súd teda neprihliadol

k obrane žalovaného ohľadom započítania jeho pohľadávky titulom zmluvnej pokuty, na ktorú žalovanému právo nevzniklo, keďže žalobca v omeškaní s odovzdaním diela nebol.

4. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 43Cob/4/2022-301 z 31.3.2022, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti prvej výrokovej vety zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 2 185 eur od 28.12.2020 do 14.1.2021.

Druhým výrokom odmietol odvolanie žalovaného proti výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v časti ktorej súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie úroku z omeškania

vo výške 8% ročne zo sumy 2 185 eur za deň 27.12.2020 zamietol. Tretím výrokom rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil tak, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok

na náhradu trov konania v rozsahu 100% a posledným výrokom žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k niektorým nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho vec aj nesprávne právne posúdil. Odvolací súd preto zopakoval dokazovanie a nariadil pojednávanie na deň 31.03.2022, pričom strany sporu sa na pojednávanie nedostavili, sporové strany resp. ich právny zástupcovia ospravedlnili svoju neúčasť a súhlasili s rozhodnutím v ich neprítomnosti. Odvolací súd rozhodol, že pojednávanie sa bude konať v neprítomnosti strán.

Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených žalovaným v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, keď započítaciemu prejavu žalovaného nepriznal žiadne právne účinky. Podľa odvolacieho súdu, súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam v tom, že k protokolárnemu odovzdaniu diela žalobcom žalovanému nedošlo, avšak následne v dôsledku skutkových zistení, že dielo reálne zhotovené a vykonané bolo, vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že neexistencia písomného protokolu nepredstavuje vadu, ktorá by spôsobovala omeškanie žalobcu

ako zhotoviteľa s odovzdaním diela a zakladala nárok žalobcu (pozn. správne žalovaného)

na zmluvnú pokutu. K uvedenému konštatoval, že existencia písomného preberacieho protokolu predstavovala hmotnoprávnu podmienku odovzdania a prevzatia diela, pričom vychádzajúc zo zhodných tvrdení strán, o ktorých neexistovala dôvodná pochybnosť, strany oproti čl. III. Zmluvy, pre nepriaznivé poveternostné podmienky dohodli predĺženie termínu ukončenia prác o 7 kalendárnych dní, t.j. do 30.10.2020. Pretože žalobca ani len netvrdil,

že priamo medzi žalobcom a žalovaným bol dňa 30.10.2020, resp. do dňa 30.10.2020, spísaný a podpísaný preberací protokol, dospel odvolací súd k záveru, že žalobca sa dostal

do omeškania s plnením zmluvnej povinnosti vykonať dielo a pretože strany si dojednali právo žalovaného na zmluvnú pokutu pre prípad omeškania žalobcu s odovzdaním diela,

t.j. za porušenie povinnosti riadne a včas vykonať dielo, dospel odvolací súd k záveru,

že žalovanému vznikol proti žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu.

6. Na záver odvolací súd uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 2 185 eur od 28.12.2020 do 14.1.2021 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil aj v závislom výroku III. a o trovách konania pred súdom prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému, ktorý v konaní na súde prvej inštancie mal neúspech len v nepatrnej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde

prvej inštancie v rozsahu 100%.

Nakoľko podľa ustanovenia § 359 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané a obsah rozhodnutia vyslovený vo výroku II. rozhodnutia súdu prvej inštancie nebol vydaný v neprospech žalovaného, keďže týmto výrokom došlo k čiastočnému zamietnutiu žaloby, odvolací súd v tejto časti odvolanie žalovaného odmietol.

7. Proti výroku I., III. a IV. rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca

(ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal dovolateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

8. V dovolaní uviedol, že odvolací súd riešil v rozsudku otázku protokolárneho odovzdania diela ako hmotnoprávnu podmienku odovzdania diela. Predmetom posúdenia bola písomná zmluva o dielo, a to konkrétne ustanovenie o odovzdaní diela v nadväznosti

na omeškanie zhotoviteľa. Dovolateľ poukazoval na to, že je v danej veci potrebné zohľadniť dielo dojednané v písomnej zmluve o dielo, a následne postup zmluvných strán, ktoré už zmluvné dojednania robili ústne a cestou sms - správ, a tým sa odklňali od pôvodných dojednaní. Ďalej uviedol, že zmluvné strany si práce navyiac, ako aj ostatné podmienky plnenia už dohadovali ústne a cestou sms komunikácie, čo medzi stranami nebolo sporné.

Tu poukázal na to, že odvolací súd viaže splnenie povinnosti odovzdať dielo na písomné dojednanie v zmluve o dielo - výlučne formou odovzdávajúceho protokolu. Odvolací súd mal prihliadnuť aj na to, že sms správa je považovaná za písomnú formu prejavu vôle, a že zmluvné strany sa formou viacerých sms správ dohodli na zmene tohto dojednania, a teda mal zohľadniť dôkazy predložené v listinnej podobe vrátane sms komunikácie, na ktorú poukazovali podľa dovolateľa aj svedecké výpovede, tu podporne poukazujúc na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Asan/3/2016.

9. K dovolaniu žalobcu sa žalovaný písomne vyjadril, uviedol, že v predmetnej právnej veci nie je dovolanie prípustné, resp. dovolanie je nedôvodné. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol dovolanie žalobcu odmietnuť ako neprípustné, resp. zamietnuť ako nedôvodné, a priznať žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

11. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

14. Podľa ust. § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada.

15. Podľa ust. § 422 ods. 2 CSP, na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

16. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

17. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je obmedzená nielen ustanovením § 421 ods. 2 CSP ale aj ustanovením § 422 CSP.

V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie neprípustné v tzv. bagateľných veciach. Skutočnosť, či ide o bagateľnú vec je limitovaná predmetom konkrétneho konania, teda tým, o čo strane v tej ktorej posudzovanej veci ide (II. ÚS 165/2017, III. ÚS 885/2016, I. ÚS 218/2017). Ak sa jedná o bagateľnú vec, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby skúmal správnosť právnych záverov odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie).

18. V rozhodovanej veci bol predmetom konania podľa žaloby nárok voči žalovanému na zaplatenie peňažnej sumy 2 185 eur s príslušenstvom. Minimálna mzda ku dňu začatia konania (24.4.2021) predstavovala podľa zákona č. 294/2020 Z. z. sumu 623 eur, pričom desaťnásobok tejto sumy potom predstavuje 6 230 eur. Dovolací súd konštatuje, že v posudzovanom prípade ide o bagateľnú vec, keďže nie je splnená podmienka uvedená v ustanovení § 422 ods. 1

písm. a) CSP, v zmysle ktorej pre prípustnosť dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP musí výška dovolateľom žiadaného peňažného plnenia prevyšovať desaťnásobok minimálnej mzdy ku dňu začatia konania. Z uvedeného dôvodu je tak zrejmé, že prípustnosť dovolania žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP je vylúčená ex lege v súlade s ust. § 422

ods. 1 písm. a) CSP.

19. Keďže dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je procesne prípustné, najvyšší súd ho odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP

v spojení s ust. § 422 ods. 1 písm. a) CSP, bez toho, aby skúmal vecnú správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.